

NIXON PATENKINTAS DISKUSIJOM SU NIKITA

AMERIKOS PARODA MASKVOJ — TIK PROPAGANDA, RAŠO SSSR SPAUDA

RUSAMS JI YRA PASAKŲ PASAULIS, KURIAME JIE MANO GYVENTI, JEI PASISEKTŲ PASIVYTI JAV

MASKVA. — Sovietų valdžia įsakė savo spaudai kiek galint niekinti Amerikos parodą, kad žmonės, kurie bus ją matę, netikėtų, jog amerikiečiai taip ir gyvena, kaip vaizduojama jų "propagandinėj" parodoj.

Zmonių spūstis prie vartų yra labai didelė. Šeštadienį ir sekmadienį parodą apžiūrėjo po 60-000 žmonių. Būtu jų ir daugiau buvę, jei būtų parodoj daugiau vietos ir galėtų gauti bilietų. Juos pardavinėja komunistų partijos įstaigos. Siek tiek bilietų išdalina ir parodos ruošėjai — amerikiečiai. Įėjimas kainuoja 1 rublis (25 centai).

Per gražu, kad patikėtų

Į nustebusių žiūrovų klausimus, argi amerikiečiai iš tikrųjų gali kasdieniame gyvenime naudotis šiais išstatytais daiktais, parodos tarnautojai, amerikiečiai, atsako, kad taip. Bet Sovietų spauda liepia į tai žiūrėti, kaip į propagandą. Tokios prekės, kaip parodoj, yra prieinamos tik turtuoliams, dėsto Pravda, komunistų partijos organas.

Laikraštis rašo, kad paroda ne tik kad neparodo, bet dar nuslepia, kaip skurdžiai gyvena Amerikoje 15 milijonų žmonių. Žiūrovai užduoda parodos aiškintojams, kapitalizmo gynėjams, tokius klausimus, kad kapitalizmas sumala į pelenus, didžiuojasi Pravda.

Kur yra Amerikos technikos, kur mokslo atsiekimai, kur sunkiosios pramonės mašinos?, klausia nuo savęs Pravda, tartum Rusijoje atsirastų tokių naujų žmonių, kurie manytų, kad aukščiausiai technikai išsivysčiusi šalis pasaulyje neturėtų sunkiosios pramonės.

Žiūrovų žinių troškimą apie Amerikos technikos pažangą galima parodoj patenkinti tik Pepsi-Colos buteliu, ironiškai atsako Pravda.

Vagystės — gera reklama

Pora foto aparatų buvo pavogta parodoj jau pirmą dieną. (Sovietų parodos atstovai New Yorke atsiliepė, kad ir jų parodoj buvo pavogta pora aparatų).

Iš 8,000 išstatytų knygų per dvi parodos dienas dingio 150. Tokios vagystės, ypač knygų, aiškinamos kaip gera parodos reklama. Rusai iš tikrųjų trokšta daugiau žinių apie Ameriką, negu jiems paduoda jų valdinė spauda.

Kodėl Amerikoje streikuoja?

Komunistų partijos centro k-to agitpropo žmonės buvo išstatyti pakeliui Nixono, jam penktadienį ir šeštadienį apžiūrint savo ir Sovietų nuolatinę pramonės ir žemės ūkio parodą.

Pravda rašo, kad Nixonas nedavė tinkamo paaiškinimo apie Pavergtųjų Tautų Savaitę. Užbekas prie savo paviljono Nixonui šuktelėjo, "mes esame laisvi". Nixonas, atsisukęs į žemės ūkio ministrą, Mackevičių, pasakė, "malonu girdėti tokią žodžio laisvę".

Komunistų spauda rašo, kad parodos žiūrovai negavo tinkamo atsakymo ir į klausimą, kodėl streikuoja Amerikos pieno darbininkai, jei jie taip gerai gyvena? Amerikos parodos aiš-

IŠ VISO PASAULIO

Naujas laivyno ministeris

BUENOS AIRES. — Prezidentas Frondizi vis tik buvo priverstas nusileisti maištaujančių laivyno karininkų reikalavimui pašalinti laivyno ministerį viceadmirolą Adolfo Estevez. Jo vieton paskirtas atsargos admiralas Gaston Clement.

Nasseris sunaikins Izraelį

ALEKSANDRIJA, JAR. — Prez. Nasseris ugninga kalba paminėjo Suez kanalo nusavinimą prieš 3 metus ir pagrasino kitą kartą sunaikinti Izraelį, jei jis užpuolų Egiptą. Suez kanalas priklauso mums ir Izraelitai negalės priversti, kad mes praleistume jų laivus, kalbėjo miniai Nasseris.

Amerikos-anglų konkurencija

LONDONAS. Pan-American World Airways — protestuoja prieš britų negražią konkurencinę kovą oriniame susisiekime. Per 7 savaites šešis kartus anglai be jokio reikalo sukėlė Londono aerodrome ašarą, leidžiantis minėtos Amerikos kompanijos spausminiams lektuvams (Boeing 707). Amerikiečiai sako, kad anglai tokiu būdu nori nubaidyti keleivius nuo Amerikos spausminių lektuvų ir parodyti, kad anglų spausminiai lektuvai "Comet" tipo yra daug saugesni.

Kirkuke nukauta 2,000 žmonių

KAIRAS. — Sirijos sostinės Damasko laikraštis "Al Jamahr" tvirtina, kad komunistų suruoštame sukilime šiaurės Irako žibalo pramonės mieste Kirkuke prieš dvi savaites žuvo iš abiejų pusių apie 2,000 žmonių.

Dr. Fidel Castro grįžo į premjerus

500,000 kubiečių dalyvavo Liepos 26-tos minėjime

HAVANA. — Dr. Fidel Castro, Kubos revoliucijos vadas, pasizadėjo prieš 500,000 džiugaujančią minią grįžti vėl į ministerius pirmininkus. Iš šios vietos jis pasitraukė liepos 17 dieną, būdamas tikras, kad jis galės grįžti, kada tik norės.

Šio manevro tikslas buvo ne tik parodyti Kuba ir užsieniui (ypač Amerikai) savo populiarumą, bet ir pavartyti prezidentą Dr. Manuel Urrutia, kadangi patarasai pareikalavo griežtesnės rankos prieš komunistus, įsiskverbusius į kariuomenę, unijas ir kai kurias valdžios veitas.

Sekmadienį, liepos 26 dieną, suėjo 6 metai nuo pradėto sukilimo prieš gen. Batistos diktatūrą. Toji diena bus švenčiama kaip Kubos laisvės diena kiekvienais metais. Šventėj greita Castro pasirodė ir garbus svečias iš Meksikos, buvęs prezidentas Lazaro Cardenas.

kintojai atsakė, kad jie nori dar geriau gyventi". Žiūrovai tik paplūpę juokais.

Viceprezidentas Richard Nixon, atskridęs į Maskvą pasitinkamas pirmojo vicepremjero Frolo Kozlovo. Iš jo kairės Pat Nixon, iš dešinės Milton Eisenhower, prezidento brolis.

ANGLIJA SPAUDŽIA AMERIKĄ, KAD JI NUSILEISTŲ BERLYNO GINČE

KALBAMA APIE VAKARŲ VIRŠONIŲ KONFERENCIJĄ

ZENEVA. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko ir pirmadienio posėdy išsiskukinėjo iš Vakarų ministerių reikalavimo nusakyti aiškias garantijas jų teisėms ir pareigoms Berlyne. Vakariečiai mane, kad pirmadienį Gromyko bus gavęs nurodymų iš Chruščevo nusileisti, kai diktatorius sutiko su Nixonu, jog geriau nuomonų skirtumus spręsti prie derybų stalo, negu karo lauke.

Vakarų ministerių tarpe nuomonų skirtumai padidėjo po anglų ministerio Lloydo grįžimo iš Londono. Jis spaudžia Herterį, kad šis susvelnintų savo reikalavimus Berlyno ginče ir tuo paruoštų dirvą Rytų-Vakarų vyriausybės susitikimui. Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Murville pritaria Herteriui ir nesutinka dabartinėmis sąlygomis savo tarpe ir išdirbti vieningsnę diplomatinę strategiją santykiuose su Sovietais.

Reikia išsiaiškinti savo tarpe

Vakarų delegacijų tarpe vėl didėja įsitikinimas, kad anksčiau ar vėliau turės susitikti Eisenhoweris, Macmillanas ir De Gaulle išsiaiškinti nesupratusius savo tarpe ir išdirbti vieningsnę diplomatinę strategiją santykiuose su Sovietais.

Padariusi Zenevos konferencijai pertrauką birželio mėn. pabaigoj, tokią mintį kėlė Vokietijos kancleris Adenaueris. Vakarų užsienio reikalų ministrai suvažiavo liepos 13 dieną į Zenevą be aiškios bendros diplomatinės strategijos.

Konferencijos sluoksniuose kalbama, kad rugpjūčio mėnesio pabaigoj ar rugsėjo pradžioj Paryžiuj susitiks Vakarų vyriausybės vadai ir vienu, ir kitu atveju, tai yra, Zenevos konferencijos nepasisekimo ir pasisekimo atvejais. Pasisekusi konferencija būtų laikoma, jei Berlyno ir kitos problemos būtų perkeltos spręsti vyriausybės vadams.

KREPSININKAI ARGENTINŲ

BUENOS AIRES. — Amerikos lietuvių krepšinininkų komanda laimėjo prieš Argentinos lietuvių krepšinininkus 99-57, prieš Ateneo — 93-41. Prieš Gymnasia Esgrima pralaimėjo 64-66 santlykiu.

— Gen. Nathan Twining, JAV karo štabų vadų tarybos pirmininkas, pirmadienį grįžo į pareigas. Gegužės mėnesį jam darė plaučių vėžio operaciją.

Vėliausios žinios

• Sovietų cenzūra galiausiai davė leidimą išgabenti Amerikos fotokorespondentų filmus apie Nixono viešnagę Maskvoje ir Leningrade. Nežiūrint duoto pažado iš anksto, Sovietų valdžia buvo sulaikiusi 4 dienas filmų išgabėtimą.

• New Yorke prasidėjo plieno kompanijų ir darbininkų unijos derybos, praėjus 13 dienų nuo streiko paskelbimo. Deryboms tarpininkauja fed. vyriausybės atstovas Finnegan. Greičiau kaip per du mėnesius maža vilties susitarti.

• Soferių unijos prezidentas James Hoffa nutarė patraukti į teismą senato k-to unijų suktybėms tirti vyr. advokatą Robert Kennedy už garbės apiplėšimą.

• Viceprezidentas Nixonas tikisi susitikti su Lenkijos katalikų bažnyčios galva kardinolu Wyszyński, kai jis, grįždamas iš Sovietų Sąjungos, sustos ateinančių sekmadienį Varšuvoj.

Kremlius vargu turi 10 tarpžemyninių balistinių raketų

Gynybos sekretorius abejoja Sovietų smogiamąja galia

WASHINGTONAS, D. C. — Tuo tarpu Sovietų Sąjunga neturi pakankamos jėgos Amerikos miestams sunaikinti, kadangi vargu jie turi 10 tarpžemyninių balistinių raketų, kalbėjo gynybos sekretorius Neil McElroy, senatoriaus Keating (resp. N. Y.) televizijos politinė programoj sekmadienį. McElroy nesigyrė ne savo tarpžemyninėmis raketomis (Atlas). Bet jis įtikinėjo, kad prie balistinių ir vairuojamų raketų pridėjus didžiulius bombonešius, Amerikos smogiamoji jėga tebėra didesnė už Sovietų Sąjungos.

• JAV žemės ūkio sekretorius Benson yra kitas politinis piligrimas, kuris artimiausiu laiku važiuos į Sovietų Sąjungą susipažinti su kolchozine sistema.

Kultūriniai mainai Sovietų brutalumui agresijai pridengt

Pabėgusio menininko parodymai

WASHINGTONAS, D. C. — Sovietų kultūriniai mainai ir parodos yra skirtos komunizmo propagandai Vakaruose ir savo valdžios brutalumui paslėpti, kalbėjo kongreso priešamerikinės veiklos komitete Ivan Bahriany, ukrainiečių veikėjas laisvajame pasaulyje.

Bahriany prieš pabėgdamas į laisvąjį pasaulį, gyveno Sovietų Sąjungoj, pažino jos sistemą iš visų pusių. Jam teko būti koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose.

Vakarai duodasi demoralizuojami

Vakarų šalys, neišskiriant ir Amerikos, nemato Sovietų kultūrinių mainų pavojaus, sako šis ukrainiečių laisvės kovotojas, Sio būdu Sovietai siekia demoralizuoti Vakarų pasaulį. Kultūriniais mainais ir parodomis jie nori parodyti dalykus, kurių nėra Sovietų sistemoje — kultūrinę, meno, literatūros laisvę.

Kultūriniais mainais komunistai be to siekia nuslėpti praktikuojamą priepasidą prieš pagrobų tautų kultūrą, kaip Ukrainos, Gruzijos, Armenijos ir Pabaltijo kraštų, pasakoją kongreso komitete Ivan Bahriany.

— Lafayette, Ind. — Purdue universiteto studentas G. Von Conrad, 31 metų, nušovė kitą studentą, James Strain, 26 metų. Jis yra atsargos admiralas Charles Strain sūnus. Tėvas irgi studijuoja tame pačiame universitete. Von Conrad sako, kad tai buvo tik baisi nelaimė.

— Sumažintos kainos. Prekybos ministerijos "kultūrinės paskirties" prekių didmeninė bazė paskelbė, kad nuo liepos 1 d. Lietuvoje vyriškų, moteriškų ir vaikiškų dviračių kainos sumažintos vidutiniškai 21%, kai kurių radiolų kainos 16%, fotoaparatai 11-19%. (E)

EISENHOWERIS GAVO PRANEŠIMĄ APIE CHRUŠČEVO PAREIŠKIMUS

LENINGRADAS VICEPREZIDENTUI DRAUGINGESNIS

LENINGRADAS. — Viceprezidentas Richard Nixon atskrido pirmadienį Sovietų sprausminiu lektuvu su žmona, patarėjais, palydovais ir korespondentais apžiūrėti Leningradą. Suo juo skrido ir vicepremjeras Frolo Kozlov su žmona.

Jis sveikino JAV vyriausybės ir tautos vardu Leningrado gyventojus, kurie pasirodė draugiškesni už maskviečius. Virš 1,000 žmonių susirinko į pasitiktai aerodrome, kai Maskvoje nebuvo nė poros šimtų.

Jį pasveikino Leningrado meras (miesto tarybos pirmininkas) Spiridonov, linkėdamas iš visos širdies sukurti taiką ir draugystę su visomis tautomis, o ypač su Amerika.

Geriau ginčytis prie derybų stalo, negu karo lauke

Nixonas pasakoją Leningrade, kad jis sekmadienį turėjo šešių valandų naudingas diskusijas su Sovietų premjeru Chruščevu. Jiedu, tiesa likę prie savo nusistatymo, bet vienu dalyku sutikę — geriau nuomonų skirtumus spręsti prie derybų stalo, negu karo lauke.

Nixonas informavo prezidentą

Nixono diskusijos su Chruščevu vyko trim atvejais, pirma važinėjantis motorlaiviu Maskvos upe, paskui privačiame posėdy ir vėliau susėdus su žmonomis ir patarėjais prie valsių Chruščevo vasarvietėj Usovoje, 20 mylių nuo Maskvos.

Prezidentas Eisenhoweris ir valstybės sekretorius Herteris gavo smulkų pranešimą iš Nixono apie jo slaptas diskusijas su Nikita Chruščevu. Gal būt, kad vėliau bus paskelbta kiek daugiau, ką Chruščevas kalbėjo Berlyno ir panašiomis pavojingomis tarptautinėmis problemomis.

Boševikai su žmonomis

Pietuose pas Chruščevą dalyvavo jo abu pirmieji vicepremjerai Mikojan ir Kozlov, ir ne vieni, bet su žmonomis, kas irgi reiškia šioj tokį suamerikonėjimą. Vienoj pusėj Nixono sėdėjo Chruščevas, kitoj pusėj Chruščevo žmona, kuria Nikita žadėjo pirmą kartą gyvenime pasiimti į Skandinaviją, jei nebūtų kelionės atšaukęs.

Mrs. Nixon tačiau apgalvestavo, kad moterys negalėjo dalyvauti vyrų diskusijose. Jos visas valandas tik klausėsi, ką vyrų kalbėjo.

Nepamiršo Pavergtųjų Savaitės

JAV prezidento paskelbta Pavergtųjų Tautų Savaitė neišėjo ir sekmadienį iš galvos Nikitai Chruščevui.

Nikita su Nixonu pasileido vienu motorlaiviu Maskvos upe, prie kurios kranto yra diktatoriaus vila. Jų palydovai — kitais dviem motorlaiviais.

Jie priplaukdavo prie kranto, kur maudėsi būriai žmonių. Ir kiekvieną kartą Nikita užveddavo kalbą apie vergus, baudžiauninkus. Nixonas spaudė priplaukusiems šlapias rankas, o šeimininkas nuolat klausdavo, ar jie tokie vergai, kaip kalbama apie juos Amerikoje? Užklaustieji rusai, daugiausia technokratų, naujosios klasės atstovai, atsakydavo: "Ne, mes laisvi piliečiai. Tegyvuoja taika visame pasaulyje". Nikita, stuktelėdavo Nixonui areštuota.

tada į pašoną ir patenkintas sakydavo, "matai, kokie tie mūsų vergai". Po aštunto sustojimo paupy ir žmonių užkalbinimo, Nixonas galiausiai tarė: "Žinote, Mr. Chruščevai, aš jus dievinu. Tai jau aštuntas kartas, kada jūs sustabdėte laivą. Jūs nepraleidžiate nė vienos progos, neišnaudojate propagandai". "Niet, niet", atsakė diktatorius. "Aš nevarau propagandos. Aš tik tiesą kalbu".

Rungtynės buvo "draugiškos"

Prieš išvažiuojant motorlaivį į Maskvos upę, Nikita pastebėjęs UPI korespondentą Ernest Barcella, į jį įspėjo, kad jis teisingai užsirašytų. Gavęs tokį atsakymą, jis užvedė pokalbį apie judviejų žodžių dvikovą JAV parodoj penktadienį. "Kai kas iš jūsų korespondentų aprašė mūsų pasikalbėjimą kaip barmius ir užgauliojimus. Ar aš jus užgauliojau?"

"Nei kartą", atsakė Nixonas.

"Tada užrašyk, tarė Chruščevas korespondentui, "kad viceprezidentas nuneigė kai kurių pranešimus, esą mūsų kalbos parodos virtuvė išvirtų į barmius ir kad mes vienas kitą įžeidinėjome, kai tikrenybės kalbos buvo kuo draugiškesnės".

Nerodo atominių paslapčių

Atskridus į Leningradą, viceprezidentui aprodė atominių ledlaužų "Lenin", bet tik iš lauko. Nixonas į savo palydovus įtraukė admiralą Rockover, Amerikos atominį povandeninių laivų konstruktorius, kad jis užmestų eksperto žvilgsnį į "Lenino" atominį reaktorių. Bet Sovietai nedavė leidimo.

Nixonas paprašė, kad Sovietai leistų Rickoveriui pamatyti tiek pat atominių paslapčių, kiek Frolo Kozlov matė Amerikoje, atominę elektros jėgainę Shippingporte, Pa. Ledlaužiu viršininkai paaiškino, kad jie turi gauti aukščiausios valdžios sutikimą.

Įsiterpus Nixonui, vicepremjeras Kozlov paskui davė leidimą Rickoveriui apžiūrėti iš arčiau "Lenino" ledlaužiu atominį reaktorių.

Rickoveris padarė išvadą, kad Sovietai yra gana toli pažengę šioj srity, tačiau Amerikos nepavijo.

Chuliganizmas Švedijoje

KRISTIANSTAD, Švedija. — Apie 200 jaunų motorciklistų, apsiręgsių odiniais švarkais ir amerikoniškoms kelnėms "džynais" užvaldė šį 6,000 gyventojų miestelį, kuriame sekmadienį praėjo švedų motorciklistų lenktynės. Chuliganai stumdė žmones nuo šaligatvių, padeginėjo namus, palapines. Išsauti 25 policininkai negalėjo jų įveikti. Gyventojai turėjo kėsti paauglių terora, kol atvažiuo kariuomenės kuopa. 20 žmonių sužeista, tarp jų 2 policininkai; 40 triukšmadarių areštuota.

Kas, kur ir kaip

Surinko B. B.

WINDSOR, Canada. — Jonas Zemaitis, 35 metų amžiaus, buvo traukinio užmuštas. Buvo suvaikietis nuo Pajovonio, Vilkaviškio apskrities. Velioni kelis metus gyveno Anglijoje. Atvykęs į Kanadą, apsigyveno Windsor. Jo darbovietėje sumažėjus darbams, persikėlė į Tillsonburgo apylinkę ir dirbo ūkyje prie tabako darbų. Dideliam nuliūdime liko motina Petronėlė, du broliai, Vincas ir Vytautas, dvi seserys, Eleonora ir Ursulė, bei daug draugų ir pažįstamų. Gailla netekus dar jauno ir patriotingo žmogaus.

KENOSHA, Wis. — Jurgis ir Teklė Balčaitiai minėjo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Jiedu apšėdė 1909 metų birželio 5 dieną. Jų pagerbimui įvyko banketas bažnytinėje sveitainėje. Dalyvavo gausus būrys giminių, kaimynų ir draugų. Išsimos narių dalyvavo dukterys, žentai, anūkai ir vienas proanukas. Jurgis Balčaitis yra

72 metų amžiaus. Atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes 1902 m., o jo žmona 1907 metais. Ji dabar yra 72 metų amžiaus. Jurgis Balčaitis yra vienas iš SLA 212 kuopos steigėjų ir per ilgus metus kuopai daug išlaidų, todėl jis nuo kuopos narių ir visos organizacijos užsirašė išėjimą. Didelės pagarbos ir padėkos už jo atliktus didelius darbus. Yra malonūs pasveikinti LA ilgamečius narius, atžėnėjusius vedybinio gyvenimo uksinę sukaktį, palinkėti jiems veikatos ir ilgo amžiaus, kad ulauktų deimantinių sukaktuvių.

MAHANOY CITY, Pa. — Virginija Lee Kapo baigė High School mokslo. Už gerą mokslą pasišėmė gavo nuo Rotary club \$100 dovanų. Tai reikią, kad iš mergaičių jina buvė geriausia mokinė. Rudenį jina pradės mokytis Sedar Crest College. Ta mergaitė yra ražuolė. Būdamą trijų metų amžėus gavo \$250 kaip gražiausia mergaitė "Baby" konteste. Jos lu broliai, Petras ir Jurgis Kapo, baigė mokslus Lehigh universitete, Bethlehem, Pa., ir gavo diplomus, Petras praeitais metais minėtame universitete lektros inžinerystę, šiemet gavo Bachelor of science in Engineering Physics. Jurgis baigė hemijos inžinerystę. Abu broliai gavo diplomus Lehigh universitete ir yra pasiryžę siekti lar aukštesnio mokslo. Jurgis išskrido lėktuvu į Cleveland, Ohio, kur įstojo į Case Institute of Technology. Ten eis inžinieriaus pareigas, o laisvu laiku pats mokysis. Petras atostogų metu dirbs Radio Corporation of America, Philadelphia, Pa., o rudenį stos į Rennselaer Institute of Technology, Troy, N. Y., kur mokytojas ir pats kartu mokysis. Reikia pažymėti, kad Virginia Lee ir jos brolis Petras Kapo priklauso Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.

Pietinės Chicago plieno fabriko streikuojantieji darbininkai gauna iš kompanijos paskutinius užduoties čekius.

Rockford. III.

Ir vėl šis tas naujo

Ilgokai jau beturėjome piknikų bei išvažiavimų; pradėjome jų lyg ir pasigesti. Mat, buvo pats atostogų įkarštis, kada laugelis išvažiavė. Vieni išvažiavo į siaurę, kiti į rytus, o treti į vakarus. Pasitaiko ir tokių, kurie susigunda važiuoti ir į pietus. O kai pasidaro tokia maišatis, tai apie piknikus niekas ir negalvoja.

Bet atostogų įkarštis jau baigiasi, tad ir vėl pradeda galvoti apie išvažiavimus, kuriems laiko nebadaug beliko. Po kelių savaičių oras tiek atvės, kad ne apie žaliuojančius laukus ir miškų teks galvoti, bet šildytis viduje.

Kaip jau minėjau, vasarėlė ritasi prie galo. Naudokimės tais jos malonumais. Štai rugpjūčio 2 d. vietos Balso 85 skyrius rengia linksmą išvažiavimą į Šimaciu gražųjį sodą. Ten turėsime progos linksmai laiką praleisti, pasikabėti, pasidalinti savo išpūdžiais, įgytais atostogų metu. Turėkime galvoje ir tą faktą, kad visas parengimo pelnas yra skiriamas mūsų į vargą patekusiems tautiečiams šelpti.

Turėjome būrelį žmonių, kurie savo doleriais prisidėjo prie Vasario 16-tos gimnazijos išlaidų. Dabar tas būrelis baigia pakrikti. Mat, neturime kun. Suginto, kuris doleriukus išrinktų į juos gimnazijos vadovybei pasiųstų.

Vis kalbėjau apie tuos, kurie sveikli ir drifiti. Bet nevisi yra tokie laimingi. Kai kuriems tenka didesnių ar mažesnių nemalonumų turėti. Štai vos Margaret Anderson spėjo pasveikti, kaip jos vyras turėjo pasiduoti sunkiai operacijai. Jis jau taisyti, bet labai pamažu.

Telko į ligoninę važiuoti Alex Margitui. Nors jis grįžo, bet jo liga gana sunki. Ligoninėje atsidūrė ir Antanas Šimonis. Liga gana rimta. Išvėžė į ligoninę ir p. Milaševičių, kuris gyvena Beloit, Wis.

Yra ir daugiau sergančių tautiečių. Anskčiau ar vėliau visiems tenka su ligomis susidurti.

Vaikų iškyla

Rockfordo lietuviai (jų buvo apie 20) praleido visą dieną prie Delavan ežero. Tą iškylą vaikūčiams surengė R. L. Bendruomenė. Jos pirmininkas J. Kiznis ir nariai savo automobiliais nuvežė tuos vaikūčius ir jų tėvus. Išvažiavo anksti, vos saulutei pradėjus šviesti.

Kelias tiesus ir geras, tad kaip bematant pasiekė didelį ežerą, kurio nė krantų nesimato. Vieni vaikūčiai tuoj pradėjo laiveliais plaukioti, kiti vandenyje nardyti. Vėliau jie vieni kitus užkasinėjo smėlyje bei kaitinosi saulėje. Jų tėveliai ir mamytės kepė vadinamuosius "šuniukus", kuriuos gerokai išalkę vaikūčiai kaip būmatant sudorojo.

KUR PINIGINĖ NŪEJUSI

Ponas Pipiras pametė piniginę su visais dokumentais ir pinigais ir tuojau pradėjo ieškoti. Jis apėjo visas vietas, kur tą dieną buvęs; taupymo kasą, paštą, cigarečių krautuvę, geležinkelio stotį, šokolado parduotuvę ir kirpėją. Niekas nieko nematęs, niekas nieko nežinąs. Vos kojas vilkdamas vėlai vakare Pipiras grįžta namo ir vos pamatęs žmoną šaukia: Šiandien skambino iš Rastų ir Pamestų Daiktų Biuro, kad ten yra tavo piniginė su pinigais ir dokumentais.

Pilanksterėjo sau Pipiras per plikę. Tą vietą tai visiškai buvau pamiršęs!

PASKUTINIS NORAS
Paskutinė valanda atėjo. Nusmerktajam nukirpo ir ruskuoto plaukus. Kunigas, išėjęs, kaledimio viršininkas ir sargai susirinko. Prieš pasodinant nusmerktajam į elektros kėdę prokuroras paklausė, ar pasmerktajam norėtų stiklą romo.

— Ne, dėkui.
— Cigaretės?
— Ne, dėkui.
— Yra traukija pasmerktojo paskutinį norą patenkinti. Ko nori?
— Aš noriu išmokti angliskai.

Tėvo erudicija

Tėvas: Tą tu ši vakarą vėl buvai palktas klaseje po pamokų, tingny?
Vaikas: Mone nubaudė, kad nežinojau, kur yra Aleutai...
Tėvas: Kitų kartų geriau atsimink, kur savo daiktus pasidedi!

Naujos Lietuviškos 10 col. plokštelės po \$1.50

Patekėk, aušrinė ir Ilgesys—Brazis Su viltum ir Gražina — Brazis. Sveika Marija ir Sv. naktis—Brazis. Šoka triedis ir Zvaigždutė — iš Lietuvos. Uilijona ir Tru namo—iš Lietuvos. Aviza praše ir Šiesi naktis — iš Lietuvos. Graži tėvynė mano ir Sesuo Vilija. Džigūnas ir Subatėlė—iš Lietuvos. Išgrįsio titelė ir Berzų šakos—iš Lietuvos. Kur bėga Sesupė ir Draugai — Kovo choras. Zvakė ir pliaštakė ir Valsas — Budriūnas. Kam seri žirgelį ir Kai aš turėjau — Vanagaitis. Drulia ir Tu Lietuva — Akiras. Laimutė ir Palvis—šokis su oainu. Visur Tyla ir Tykiak, tykiak — Babravičius. Į kovą ir O, dalelė — Budriūnas. Klumpis ir Vėžė mane—Budriūnas. Šauksmas ir Alutis — Budriūnas.

10 colių—33 apsisukimai per minutę, 8 dainos — \$3.50.
12 colių, 33 apsisukimai per minutę, 16 dainų — \$4.50.
Siuntiname paštu. Siuntimas \$1.50, į Kanadą — \$2.50.

BUDRIK FURNITURE 3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Taisome keliamas duris	Atliekam cemento darbus	
Dedam pamatus	Tuckpointing	
Pakeliam namą	Plasteriavimas	
Atnaujinam prieinaki	Nutašom akmenis	
Išaisom kambarius pastogėje	Dengiam stogą, sienas	
Kambarius rūšyje	Įvedam šilumą, vandenį.	
Pristatom kambarius	Elektrios laidus.	
Vonias ir virtuves		

25 metų patyrimas. Žemos kainos. Darbas geriausiai atliekamas. FHA finansavimas. Nereikalingi įmokėjimai. Turim apsaugą, apraudą.

PRANAS SALEMONAVIČIUS KONTRAKTORIUS
504 WEST 33rd STREET (netoli Normal Ave.)
Susitarimui tel.: Viefery 2-9486

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli 1-4 tonų apdrausti kravutymo traukiai
Ilgų metų patyrimas - Rigus ir sattingas palamavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2021 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

Lietuvių Apdraustų Taupymo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustas iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6248 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
Yards 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1063

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

KAZIMIERAS TAMANAUSKAS
Gyveno 2224 So. Leavitt. Tel. FR 6-3756

Mirė 1959 m. liepos 26 d. 9:00 val. vakare, sulaukęs 79 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Naujamiėsio parap. Amerikoje išgyveno 53 metus.

Paliko nuliūdę žmona Elzbieta, pagal tėvus Galinaitė, sūnus Kazimieras, marči Renilda, anūke Karen, 2 broliai: Antanas su broliene Antanina ir Povilas su broliene Ona ir jų šeima, gyvenanti Rockford, Ill., sesuo Petronėlė Zukienė ir jos šeima, švogeria Juozapas Pranskūnas, švogierienė Ona ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Liet. Baltos Zvaigždės Klubui ir Chicago Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz Kopyčioje, 2314 W. 23 Place.

Retvirtadieni, liepos 30 d. 9:00 val. ryto bus lydimas iš kopyčios į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Tamanausko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnus, Broliai.

Laidotuvių Direktorius Steponas C. Lackawicz. Tel. VI 7-6672.

3 Metų Mirties Sukaktis

KAZIMIERAS BARTKUNAS
Mirė 1956 metų liepos mėn. 28 d., sulaukęs 64 metų amž. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 metus. Palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.

Palikė nuliūdę: žmona Bernice, duklė Ona, sūnus Charles Richard.

Mes Tavęs, mūsų Brangiausias Tėveli, niekumet neužmiršime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Duklė, Sūnus, Giminės ir Draugai.

GĒLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GĒLINYČIA
GĒLES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0693 ir PR 8-0694

LOVEIKIS Telegrama į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

PETKUS TĒVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440

Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.

MODERNISKOS AIR - CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 SO. 50th AVE., CICERO
Phones: Olympic 2-2345 — Townhall 3-9687

SKELBKITĒS NAUJIENOSE

Baltimore, Md.

Apie šeštadieninę liuanistikos mokyklą

Baltimorės Aukštesnioji Lituanistikos mokykla šiais metais įžengs į savo veikimo antrą dešimtmetį. Per pirmą dešimtmetį ši mokykla atliko labai svarbų darbą, suteikdama šio miesto lietuvių vaikams liuanistinę žinių ir auklėdama juos lietuviškoje dvasioje. Mokyklos tikslą galima būtų apibūdinti taip: išauklėti Baltimorės lietuvių vaikus šviesiais, susipratusiai lietuviams, kurie galėtų įsijungti į lietuviškojo darbo barus. Be liuanistinių žinių perdavimo, auklėjimo ir lavinimo sumetimais, mokiniai yra parengiami dalyvauti įvairių parengimų bei švenčių programose. Mokslo eina 8 metus 4 skyriuose ir 4 kursuose. Daugumas mokytojų yra patyrę pedagogai, kurie dirba ne dėl materialinių išskaičiavimų, bet iš idealizmo. Mokyklą veda sumani ir energinga dr. E. Armanienė. Tur būt, ne be pagrindo ši mokykla yra laikoma viena geriausių šios rūšies mokyklų JAV. Praėjusiais mokslo metais mokyklą lankė apie 60 vaikų. Praėjusį pavasarį ją baigė ir gavo atestatus šios mergaitės: E. Drazdytė, N. Dulytė, R. Kudirkaitė, V. Noreikaitė ir L. Zeikutė. Be abejo, jos visa jaunatviška energija įsijungs į lietuviškąjį sąjūdį. Lietuvių parapijos klebonas prcl. Mendelis šeštadienei mokyklai mielai leidžia naudotis parapišės mokyklos patalpomis.

Nėra lengva suprasti, kodėl kai kurie Baltimorės lietuviai savo vaikų į šią, gerai veikiančią mokyklą neleidžia. Be abejo, kiekvienas turi savo vieno ar kitokius motyvus, turi kokias nors priežastis. Tačiau, objektyviai žiūrint, vargiai galima būtų rasti tikrai rimtų motyvų tokiam pasyvumui savosios mokyklos atžvilgiu. Kam gi šios apatijos priežastys? Atrodo, lyg mes jau visai nebeturėtume tautinės ambicijos ir nebejaustumė pareigos savo tautai bei bendruomenės atžvilgiu.

Yra manančių, kad viena tokių priežasčių galėtų būti daugelį mūsų persekiojantis baimės jausmas. Mes vis kažko bijomės. Gal net savo šešėlio. Mes dažnai privengiame kalbėti savo gimtąja kalba, mes varžomės su kitataučiais kalbėti apie mūsų kultūrą, mes nedrįstame kitiems užsiminti apie mūsų tautai daromą nežmonišką didelę skriaudą, nes mes bijomės išsuduoti lietuviams esą. Bet kuo gi mes esame blogesni už anglius, airius, vokiečius, prancūzus ar kurios kitos tautos imigrantus ar jų ainius? Ko mums bijoti ir ko mums čia varžytis, kur niekas mūsų nepersiekioja, kur konstitucija ir įstatymai yra tiek liberalūs, kad net kartais priešvalstybinį gaivalą apsaugo? Tai ką gi kalbėti apie dorus, ištikimus šio krašto piliečius? Šita baimė, šitas perdėtas nusizėminimas bei nuolankumas mus, tur būt, persekioja nuo baudžiavos laikų, nuo caristinės Rusijos priespaudos, nuo bolševikų ir nacių teroro bei jungo. Tad gal būt, kad šios beprasmiškos baimės apstėti kai kurie lietuviai ir vengia savo vaikus leisti į savo mokyklą, manydami, gal kartais kam nors tatau gali nepatikti ar ką.

Antra priežastis gali būti labai paprasta: užsiėmę savo kasdieniu darbu ir rūpesčiais tėvai per mažai pagalvoja apie savo vaikų tolimesnę ateitį. Be abejo, jie yra susirūpinę vaikų materialine ateitimi, bet pamiršta pasirūpinti, kad vaiko sieloje neliktų tuštuma. Reikia žinoti, kad nevien duona žmogus gyvas. Tokie žmonės, gal būt, neįvertina to fakto, kad liuanistinė mokykla ne tik praplečia vaiko žinių akiratį, bet praturtina jo sielą vertybėmis, kurios formuoja kilnų, kūrybingą, su idealais žmogų.

žinantį, kas jis yra ir ko jis privalo siekti.

Trečia priežastis tenka laikyti daugelio mūsų norą kuo greičiau suamerikonėti. Tačiau šitos grupės atstovų galvose yra pernelyg paviršutiniska. Reikia gerai suprasti, kad atsidėdami savo kalbos, paprobių ir bendrai, atitrukdami nuo savosios kultūros ir nutraukdami ryšį su savo bendruomene, mes dar netampame gerais amerikiečiais. Priešingai, mes tampame blankia, be savo veido ir be charakterio mase, kuri niekam ir niekuo nėra įdomi ar svarbi. Yra aišku, kad Amerikos kultūros esminį bruožų sudaro ne kas kita, kaip čiabuvių ir atskirų čia imigravusių tautinių grupių atsineštinės kultūros visuma. Todėl, atsidėdami savęs bei savosios kultūros, mes nieko gero Amerikai neduodame. Taip elgdami mes prisidedame prie šio krašto kultūros suniveliavimo, bet ne prie jos praturtinimo. Šioje vietoje galima taip pat priminti, kad žmogus, atitrukęs nuo savo tautinės kultūros ir pametęs ryšius su savo natūralia bendruomene, išsigimsta, tapdamas silpnadvasiu, be kūrybinių polėkių padaru. Rusai turi gerą patarėlį: "Papašyk kvailei pasimelsti — jis sau kaktą prasi-muš".

Ketvirta priežastis gali būti materialiniai išskaičiavimai.

Šiaip ar taip, leidžiant vaikus į mokyklą, susidaro ir papildomų išlaidų. Bet ar tie pora dešėty dolerių į metus gali atsverti tą naudą, kurią įgytų vaikas lankydamas mokyklą? Šitoji nauda nėra nei įkainuojama, nei pasverinama. Tai nauda, kuri turės reikšmės visam vaiko gyvenimui.

Penkta priežastis gali būti toks tėvų galvojimas: "Vaikelis penkias dienas eina į mokyklą, tai tegu jau šeštą ilgiau pa-riega, pažaidžia. Juk iš lietuviškos mokyklos duonos nevalgys".

Tokiems tėvams tenka pesakyti, kad ne vieni tėvai nesigalčio savo vaikus sūntę ko nors gero mokyti, bet daug tėvų pirštus kremita leidę savo vaikams lepinis, išdykauk bei beprasmiškai leisti laiką. O kai dėl duonos valgymo, tai jau esu minėjęs, kad žmogus nėra toks žemas, padaras, kuris galėtų vien duona tenkintis.

Šeštadieninę mokyklą vaikai išmoks tik gero. Tėvai, neleidžiami į ją savo vaikų, skriaudžia ne tik mūsų naikinamą tautą, bet nesąmoningai daro skriaudą ir savo vaikams, neleidžiami jiems įgyti tų vertybių, be kurių šviesus, susipratęs lietuvis negali apseiti ir kurių jokia kita mokykla jam negali duoti ir neduos.

Baltimorės šeštadieninę mokyklą primena našlaitę, nes sutarosi įspūdis, kad Baltimorės

lietuviai, mokyklinio amžiaus vaikų tėvai, ja mažai domisi bei rūpinasi. Būtų gera, kad su ateinančiais mokslo metais mokykla pereitų į savo tikro vaiko padėtį, kuriam būtų sukauptas visų dėmesys ir rūpestis. Tėvai turėtų patys suprasti ir įsamoninti savo vaikus, kad šeštadieninė mokykla nėra koks primestas dalykas, bet lygiai svarbi ir reikalinga, kaip jų kasdien lankomoji. Tėvai turėtų ypatingai kietai žiūrėti, kad vaikai

būtų stropūs ir gerai atliktų jiems uždėdamas mokykloje pareigas, tuo parodydami, kad jie nėra savosios mokyklos atžvilgiu abejingi. Artimesnis tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas, be abejo, mokyklai duotų daug gero.

M. B. Jauniškis

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

RUOŠIAME KELIONES PO VISĄ PASAULĮ

Lėktuvais, garlaiviais ir busais vežame ekskursijas į Europą, Rusiją, Afriką, Pietų Ameriką, Kanadą ir kitus kraštus pigiomis kainomis. Teikiame tikslius žinias, siunčiame palydovus. Kreiptis reikia arba žodžiu ir Chicagoje vienintelę lietuvių kelionių agentūrą

WIDE WORLD TOURS, INC.

EVERGREEN PLAZA (95th and S. Western Ave.)
Phone: GA 2-0640 — Walter Rask-Rasčiauskas

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuošimtis nuo 4½ iki 6.

TAUPTYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS.

INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(4 vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antradi., Penktadi. ir Šeštadieni 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadieni 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

Sekmadienį, rugpiučio 9 dieną, 1959

BUČO SODE

NAUJIENŲ Piknikas

Visi iš anksto yra kviečiami tą dieną atvykti į pikniką, pasidžiaugti gamta, pasiklausyti lietuviškų dainų, kalbų ir pasizmonėti.

MIDLAND PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

Savings and Loan Association

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Now at SOLTIS

There's a compact
RCA VICTOR Portable TV
FOR EVERYONE IN THE FAMILY!

THE NOBLE. Lowest-priced RCA Victor portable TV, 108 sq. in. picture. Ebony, 140-P-01.

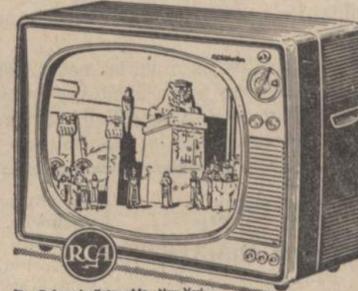
RCA VICTOR SPORTSMAN. Portable TV with family-size screen—156 sq. in. picture. Choice of 3 handsome finishes. 170-P-03.

NOW! ENJOY YOUR FAVORITE PROGRAMS FROM BEGINNING TO END! NO ONE CLICKS DIALS BUT YOU. NEW RCA VICTOR PORTABLE TV IS THE IDEAL SECOND SET! LIGHTWEIGHT AND COMPACT! YOU CAN TAKE IT FROM ROOM TO ROOM OR ON WEEKEND TRIPS AND VACATIONS!

Wherever you go—take along a new RCA Victor portable TV. Enjoy all your favorite TV programs in sharp, clear contrast.

Remember, you pay no more for famous RCA Victor quality. Get the best quality at the best price!

Now TV that fits anywhere!

The Debonair Tote-able. New Veri-thin table TV that's easy to move! 156 sq. in. picture. 4 finishes. 170-T-01.

RCA VICTOR

New Veri-thin 17" TOTE-ABLE
(*tube overall diagonal, 156 sq. in. picture)

BEST PICTURE IN A 17-INCH TV. Hi-level contrast control, transformer-powered channel, automatic channel equalizer and Signal Guide Toner provide 17-inch TV's sharpest picture!

See it today!

The Tote-able fits snugly in a room divider, sits lightly on an end table, even makes itself at home in a bookcase! Recessed handgrips make it easy to carry, too. All this plus famous RCA Victor performance!

For UHF—UHF tuner optional, extra.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEMlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
7 cents per copy, 10c. on Saturday	metams \$11.00
Dienraščio kainos:	pusei metų 6.00
	trims mėnesiams 3.50
	vienam mėnesiui 1.25
	Užsieniuose
	metams \$14.00
	pusei metų 7.00
	vienam mėnesiui 1.50
	Naujienuose
	metams \$13.00
	pusei metų 7.00
	trims mėnesiams 4.00
	vienam mėnesiui 1.50

Chicagoje metams \$13.00, pusei metų 7.00, trims mėnesiams 4.00, vienam mėnesiui 1.50. Naujienuose metams \$13.00, pusei metų 7.00, trims mėnesiams 4.00, vienam mėnesiui 1.50. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Rusija "tik 40 metų amžiaus"

Garsiuose "virtuvės debatuose" Amerikos pramonės bei meno parodoje Maskvoje, pereiną penktadienį, Nikita Chruščiovas gyvėsi Sovietų Sąjungos padaryta ir daroma pažanga. Tarp ko kita įsai pasakė Jungtinių Amerikos Valstybių vice-prezidentui Nixonui: "Kiek laiko egzistuoja Jungtinės Valstybės? Daugiau kaip pusantro šimto metų. Na, sakysime, 150 metų. O mes gyvename apie 40 metų".

Pažymėjęs šitą skirtumą tarp nepriklausomos Amerikos amžiaus ir Sovietų Rusijos, Chruščiovas tęsė: "Taigi jūs išgyvenote 150 metų, o mes tik 40 metų. Tačiau mes jau esame jus beveik paviję. Bet palaukite dar keletus metus — ir mes jus pralenksime".

Kremliaus bosas savotiškai aiškina istoriją. Rusijos istorija pas jį prasideda tik nuo to laiko, kada Leninas ir Trockis pagrobė valdžią. Iki to laiko jam Rusijos "nebuvo".

Tuo gi tarpu nepriklausoma rusų valstybė, yra išgyvavusi jau netoli 500 metų. Maskvos didysis kunigaikštis Ivanas III priėmė "caro" (Cezario) titulą ir 1472 metais paskelbė Maskvą "trečiąja Roma" ("antrąja Roma" buvo laikomas Konstantinopolis, kurį 15-jo šimtmečio viduryje užkariavo turkai). Keleriems metams praėjus, Ivanas užkariavo Novgorodo respubliką ir įjungė į Maskvos kunigaikštystę. 1480 metais įsai sunaikino totorių Auksinės Ordos likučius ir pabaigė Maskolijos išsilavinimą iš mongolų jungo.

Iš tos Maskolijos išsivystė dabartinė Rusija. Po Ivano III jokia svetima valdžia jos nevaldė.

Šiaurinės Amerikos kolonijos pasiskelbė nepriklausomomis tik 1776 metais ir praėjo dar keletas metų, kol jos išsikovojo nepriklausomybę. Jungtinės Amerikos Valstybės faktiškai yra nepriklausomos nuo 1783 metų, o Rusija yra nepriklausoma nuo 1480 metų.

Rusija yra 300 metų senesnė už Jungtines Valstybes, bet ji dar Amerikos nepasivijo. "Vytis Ameriką" rusai, iš tiesų, pradėjo daug anksčiau, negu atsirado sovietų valdžia.

KOMUNIZMAS IR NACIONALIZMAS

Chruščiovas išbraukia iš Rusijos istorijos 450 metų Rusijos amžiaus, norėdamas parodyti, kaip nepaprastai sparti esanti Rusijos pažanga. Bet šitą Rusijos "jaunumo" argumentą įsai, kaip ir kiti Kremliaus pagyrų puodai, vartoja tik tada, kada jie piešia bolševizmo "pasiekimų stebuklus".

Kitais atvejais jie Rusijos praeities neužmiršta. Jie didžiuojasi poetais Puškinu ir Lermontovu, rašytojais Levu Tolstojum ir Dostojevskiu, mokslininkais Mendelejevu ir Pavlovu; jie neužmiršta ir Lomonosovo, kuris

caro Petro I valdymo metu įsteigė Rusijos mokslų akademiją.

Didžiudamiesi "didinga" Rusijos praeitim, bolševikai įtikinėja pasaulį, kad kone visus žymiausius mokslų išradimus esą padarę rusai anksčiau už kitų tautų mokslininkus. Nuo antrojo pasaulinio karo laikų jie emė garbinti net Rusijos carus, pradedant Ivanu IV (Baisiuoju), ir Rusijos generolus — Suvorovą, Kutuzovą ir k.

Rusijos praeitim bolševikai gerisi tada, kada jie kalba kaip nacionalistai "velikorosai" (didžrusiai), kurie tęsia Rusijos carų ekspansijos ir užkariavimų politiką.

Rusijos praeitį ignoruoja, kada jie kalba kaip komunistai, kurie įsivaizduoja turį savo rankose raktą žmonių ateičiai. Bet tas jų "komunizmas" yra primityvus pobūdžio, kuriame nėra vietos tam, kas padarė Jungtines Amerikos Valstybes per palyginti trumpą laikotarpį turtingiausia ir galingiausia pasaulyje šalim.

Chruščiovo komunizme nėra vietos žmogaus teisėms ir politinei laisvei. Nėra vietos tam, ką JAV steigėjai paskelbė Nepriklausomybės Deklaracijoje 1776 metais!

Šitoje srityje dabartiniai Rusijos valdovai ne tik nesistengia "pasivyti Ameriką", bet yra nuėję kelis šimtmečius atgal, į žiauriausius carinės Rusijos laikus, ir jie nenori iš tenai grįžti, jei ne į 20-tą, tai bent į 19-ji amžių.

Gaila, kad vice-prezidentas Nixonas šito dalyko visai nepalietė debatuose su Chruščiovu. Tiesa, jam kaip svečiui, nebuvo patogu aštriai atsakinėti į kiekvieną Kremliaus bosą impertinenciją. Išpūdis iš tų "virtuvės debatų" buvo nepergeriausias.

Nikita primena Grikštą

Žiūrint televizijoje, kaip Chruščiovas elgėsi ir tarškėjo amerikiečių parodos virtuvėje, stengdamasis "sukirsti" JAV vice-prezidentą, įsai mums priminė kitąsyk buvusį "garsų" Brooklyne kalbėtoją L. Grikštą.

Tai buvo beveik bemokslis žmogelis, gavęs progą šiek tiek apsitrinti, tarnaudamas Rusijos armijoje. Iki 40 metų amžiaus ir Chruščiovas nedaug tebuvo mokytesnis. Bet Grikštas, kaip Chruščiovas, turėjo lakią fantaziją ir miklų liežuvį. Įsai galėdavo šnekėti be sustojimo kelias valandas, juokindamas publiką populiariemis patarlėmis ir įvairių gyvenimo prietikių pasakojimu.

Kai Brooklyno komunistai nesulaukdavo "rimtesnio kalbėtojo", tai pasisiūlydavo kalbėti Grikštas — ir tarškėdavo pusę valandos, valandą arba daugiau, linksmindamas klausytojus. Apie komunizmą įsai neturėjo ką pasakyti, nes išmanė apie jį maždaug tiek, kiek Chruščiovas. Logikos jo kalboje nebuvo, bet už tai įsai mokėjo išjuokti "buržujus", kurie komunizmui nepritaria.

Chruščiovas yra šiek tiek ragavęs mokslo vakariniuose kursuose suaugusiems, bet jo "šachterskaja logika" (angliakasio logika) šlubuoja abiem kojom, o tauzoti niekus apie "buržujus" įsai yra meisteris.

Vis dėlto Chruščiovas gerai kalba rusiškai, daug geriau, negu Stalinas, kuris iki pat savo mirties negalėjo nusikratyti gruzinišku akcentu.

TAI KAD ISGĄSDINO

Įlgoninės palatoje guli du pacientai. Vienas ką tik po operacijos, kitas jau beapsveikstas po dviejų operacijų. Seniau operuotasis ir pasakoja naujam: "Chirurgas čia yra geras ir žymus profesorius, tik bausis užuomarsa. Man išpiovęs akleją žarną buvo viduriuose užmiręs vatos luitą, turėjo vėl piauiti... Tuo tarpu durys prasiverė ir

galvą įkišęs tas pats profesorius paklausė: — Ar aš nepalikau savo akių? Naujai operuotasis apalpo.

TAI SKIRTUMAS!

Svečias: Pons padavėjau, ką reiškia tie penki dektukai sriuboje? Padavėjas: Degtukai? Atsiprašau, tai yra špargelzupė!

Apžvalga

UZDRAUSTŲ KNYGŲ SĄRAŠAS

Per šimtmečius buvo žinoma, kad R-Katalikų bažnyčios centre yra vedamas uždraustų knygų sąrašas — *Index librorum prohibitorum*. Tų knygų skaitymas yra laikomas "nuodėme", kurią katalikas turi pasakyti, eidamas išpažinties, ir būna atitinkamai nubaudžiamas. Tas sąrašas tebėra galioje ir šiandien, nors jau šiek tiek pakeistas; pavyzdžiui, iš Indekso tapo išbraukti kai kurie prancūzų rašytojų Zola ir Hugo romanai.

Draudimas skaityti tam tikras knygas tai viduramžių liekana.

Bet šitą "dvasinės disciplinos" priemonę dabar naudoja ir Rusijos bolševikai.

Kai Jungtinės Valstybės ruošė savo pramonės ir kultūros parodą Maskvoje, tai SSRS valdžia pasiūtė reikalavimus Amerikos ambasadoriui, kad iš Amerikos eksponatų būtų išimta 100 knygų, kurių skaitymas Sovietų Rusijoje yra uždraustas. Ambasadorius Llewelyn Thompson reikalavimą patenkino. Tarp išimtų knygų yra ir *World Almanac*, faktų rinkinys, kurį leidžia New Yorko World Telegram.

Bet sovietų inkvizitoriai nenurimo. Atėję į literatūros skryžių Amerikos parodos paviljone, jie šnipinėjo kiekvieną lentyną ir traukė iš jų nepatinkamus jiems leidinius. Prieš pat parodos atidarymą jie išėmė iš lentynų apie 30 Amerikos knygų. Viso tokiu būdu buvo pašalinta iš parodos kokie 200 JAV leidinių.

Kaip praneša AP žinių agentūra, sovietų valdžia uždraudė rodyti tokias knygas:

"Great Ages and Ideas of the Jewish People" (Zydų tautos didžiosios gadyinės ir idėjos), kurią parašė Leo Schwartz; Barboros Ward — "Faith and Freedom" (Tikėjimas ir Laisvė); William R. Frye — "Jungtinių Tautų Taikos jėga"; A. A. Ballie — "Krizės Pakilimai ir Nuostūgiai; Talbot ir Poplai — "Indija ir Amerika"; William Miller — "Nauja Jungtinių Valstybių Istorija"; Morton Kaplan — "Sistemos ir Procesai Tarpautiniuose Santykiuose"; Irvin Levine — "Main Street Russia".

Sovietų Sąjungoje yra uždrausta ir visa eilė rusų autorių knygų.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS

UNEPED PRESS-NAUJIENŲ PHOT Kubos Fidelio Castro užimama šiuo metu labai madoje esančių kampsinių (valstiečių) skrybėlė, baigęs savo kalbą tekstilės darbininkų kongrese Havanoje. Castro pasakė, ar jie nori, kad jis toliau liktų jų premjeru. Masinis kubiečių mitingas su demonstracijomis įvyko ši sekmadieni, liepos 26 diena, dalyvaujant masėms iš krašto suvažiavusių valstiečių.

Kitais žodžiais...

Ipolitais

Stasys Pilka rašo "Aktorius Aleksandras Vitkauskas užmirštas teatro pradininkas". Pergausiai bendrybėmis prasleptame straipsnyje (kurį siame "Aidu" Nr. nevaliojo baigtis) siekia pavaizduoti amerikiečiams šiek tiek žinomo (dirbo Amerikoje 1916-1918 m.) aktorius biografiją ir veiklą. Tikintiems, kad tautos ateitis Amerikoje, ne Kaune ir Vilniuje, tinka Pilkos pasisakymas: "Lietuvos atgimimo stebiklas gyvu kūnu atsistojo pirmojo pasaulinio karo suirutėje, ekonomio nualinio slogutyje, menkai pasiruošus ir dar menkiausiai patyrus — stoji galvalinga tautos ryžta". Savo dalį tame stebiklė suvaidino ir A. Vitkauskas, kuris gimė (1887 m. Darbėnuose, Kretingos aps.) "neramuoliu" su vaidybos talentu. Pirmojo mūsų teatro valdinimo (Palangoje, "Amerika Pirtyje", 1890 m.) paveiktas, Vitkauskas vėliau vaidino Kauno "Dainos" dr-jos pastatymuose, 1908-1911 metais mokėsi vaidybos Petrubgrade (privačiai) ir Maskvoje (Dailės Teatro Adasėvo studijoje). Vienerius metus pasimokęs, Vitkauskas 1909 metais sudarė skrajojantį grupę, kuri 1909-1914 m. vasaromis suvaidino įvairiose Lietuvos vietose 180 kartų (žemalčių Kalvarijoje per atiaidus vaidino "Genovaitė" 8 syk). Amerikon Vitkauskas atvyko turėdamas 28 metus, Čikagon — čia Pilka straipsnį nutraukia kitam sykiui.

Mūsų brolius Lietuvoje apibūdinti gerai tinka saknys antrojo šiuose "Aiduose" dedamų V. Mačernos sonetų: "Čia senelių namas, didelis ir tvirtas, / Jame gyvena atkakli, žemaitiška dvasia. / Nevienas ją nešiojės dulkėmis pavirto, / O ji vis

Stasys Pilka rašo "Aktorius Aleksandras Vitkauskas užmirštas teatro pradininkas". Pergausiai bendrybėmis prasleptame straipsnyje (kurį siame "Aidu" Nr. nevaliojo baigtis) siekia pavaizduoti amerikiečiams šiek tiek žinomo (dirbo Amerikoje 1916-1918 m.) aktorius biografiją ir veiklą. Tikintiems, kad tautos ateitis Amerikoje, ne Kaune ir Vilniuje, tinka Pilkos pasisakymas: "Lietuvos atgimimo stebiklas gyvu kūnu atsistojo pirmojo pasaulinio karo suirutėje, ekonomio nualinio slogutyje, menkai pasiruošus ir dar menkiausiai patyrus — stoji galvalinga tautos ryžta". Savo dalį tame stebiklė suvaidino ir A. Vitkauskas, kuris gimė (1887 m. Darbėnuose, Kretingos aps.) "neramuoliu" su vaidybos talentu. Pirmojo mūsų teatro valdinimo (Palangoje, "Amerika Pirtyje", 1890 m.) paveiktas, Vitkauskas vėliau vaidino Kauno "Dainos" dr-jos pastatymuose, 1908-1911 metais mokėsi vaidybos Petrubgrade (privačiai) ir Maskvoje (Dailės Teatro Adasėvo studijoje). Vienerius metus pasimokęs, Vitkauskas 1909 metais sudarė skrajojantį grupę, kuri 1909-1914 m. vasaromis suvaidino įvairiose Lietuvos vietose 180 kartų (žemalčių Kalvarijoje per atiaidus vaidino "Genovaitė" 8 syk). Amerikon Vitkauskas atvyko turėdamas 28 metus, Čikagon — čia Pilka straipsnį nutraukia kitam sykiui.

Mūsų brolius Lietuvoje apibūdinti gerai tinka saknys antrojo šiuose "Aiduose" dedamų V. Mačernos sonetų: "Čia senelių namas, didelis ir tvirtas, / Jame gyvena atkakli, žemaitiška dvasia. / Nevienas ją nešiojės dulkėmis pavirto, / O ji vis

auga ir tvirtėja ainių kartose". Tautos kamieniu abejojantiems gi tinka septinto soneto: "Visa tai, kas šiandien tave / Ar kankina ar džiugina, laikas / nusiņes ir pridengs nežinia".

Toliau eina trys A. Gustaičio eilėraščiai, sąmojingi ir tautiški, kurių vieną posmą paskaitė, bene "sąžinė susiladintų" Girniaus norima prasme tiems, kurie iš mūsų tarpo, spaudos ir organizacijų "išsitrėmė": "Bendrai užgėrę už bendrą gerovę, / Apverkiame šeupe, rūtelę ir svirtį, / Ir neša mums vėjai, iš kojų išrove, / Ir stumia mus žmonos / iš lovų numirti — / Ir lieka tėvynei tikta skudurai, / Visų patriotų bendrai".

Kan. M. Vaitkus tęsia toliau savo "Europietė žemaitė" — straipsnį apie Lietuvos šimtet mirusių Sofiją Ciurlionienę. Paminė ją kaip autorę pavykusių dramos veikalų (Pingėliai, Kuprotas Oželis, Karalaitė tikroji teisybė, Gegužis, ir nespausdintų Jaunikiai ir Kalinys) ir kaip norėjusių sudaryti "inteligentams salioną" Kaune. Straipsnis kiek išstėtas ir padrikas, dar nebaigtas.

Skyriuje "Kūrybos pasaulyje minima šimtet miręs rašytojas Ignas Šėninus (1889-1959). Teigia, po apysakos "Kuprelis" (nutylima, kad ją išleido Amerikos lietuviai 1910 m.) Šėninus netrukus apsigyveno svetur (švedijoje) ir prarado "Kuprelyje" parodytą kūrybinį pajėgumą. Įdomi pamoka dabar "tremyje" kūriantiems! Straipsnio autorius sako: "Kuprelis istorinė reikšmė ir meno savybėmis vienas iškiliausių mūsų literatūros kūrinių. Kiti, vėlesnieji Šėninaus raštai, tiesa, lygiu prašoka ne vieną mūsų šiandieninės prozos žymybę, bet stokoja grožio jėgos ir gyvybės, kurią plaka Kuprelis". Taigi, Kudirkos Raštus išleidę Amerikos lietuviai gali didžiuotis ir Kuprelio išleidimu. Jo pagerintą laidą autorius Lietuvoje teisėleido 1932 metais.

V. Kavaliūnas pamini Paryžiuje mirusio poeto Jurgio Baltrušaičio 15 metų mirties sukaktį straipsniu "Visatos psalmė". Sako, Baltrušaitis buvęs žymus mūsų poetas, kurio pagrindinė tema buvo: pasaulio, žmogaus ir Dievo santykiai, krikščioniškai suprasti, įsikiūvė 8 syk). Amerikon Vitkauskas atvyko turėdamas 28 metus, Čikagon — čia Pilka straipsnį nutraukia kitam sykiui.

J. Paukštienė aprašo V. Igno parodą Čikagoje ir "Aidai" reprodukuoja septynius jo kūrinius. Tai tiek šiuose "Aiduose" — amžių saikui lygūs.)

Prof. Dr. med. Pranas Gudas - Gudavičius

Pagal jo atpasakotus atsiminimus užrašė Dr. V. Tercijonas

17. Palfkės minėtus kursus Gudavičius išsėrūpino pas Rygos (Liflandijos) gubernatorių išikimybės liudymą ir 1913 m. stojo į Dorpat universiteto medicinos fakulteto aštuntą semestrą ir vėl turėjo baigti medicinos fakultetą 1914 m., o faktiškai dirbo pas prof. Dehno vidaus ligų klinikoje ir turėjo gerą progą pagilinti savo žinias iš vidaus ligų. Jis laikė privačiai pas profesorius valstybinius kvotimus, tik neleidė egzaminuoti iš teismo medicinos ir psichiatrijos, pareikšdami, kad jie galės egzaminuoti 1914 m. rudenį, kada bus paskelbta oficiali egzaminų komisija. Išikimybės liudymas caro valdžios laikais, panašiai kaip ir prie bolševikų, buvo reikalaujama daugeliu atveju, ypač stojant į aukštąsias mokyklas, gaunant tarnybą ir t. p.

Išikimybės liudymas ir jo kaina. Negalėdamas gauti išikimybės liudymo teisėtu keliu, Dr. Gudavičius jį pirkė už 1.000 rublių, kurie buvo duoti kaip

kyšis Rygos gubernatoriui. Apie tai jis taip prisimena.

Amatų liudymai buvo reikalingi žydams, kurie su juo gaudavo leidimus vykti į sostines Peterburgą ar Maskvą ir vartyt verslą, nes be to negalėjo peržengt "sėslumo ribos" (rusiškai "čerta osiedlosti"), kuri kiek primena dabartinę "geležinę uždangą", tik tada buvo taikoma žydams. Carinės Rusijos žydai, išskyrus baigusius aukštą mokslą ir pirmos gildijos pirklius, galėjo laisvai gyventi tik Vakarų gubernijose (Lietuvoje ir Lenkijoje), bet nebuvo leidžiami į Rusijos gilumą už "sėslumo ribos". Patartas žydų kur ir kaip įgyti išikimybės liudymą, nes jie turėjo didžiausią patyrimą kaip apeiti jiems nepalankius Rusijos įstatymus, Dr. Gudavičius kreipėsi į vieną Rygos auksakalį (juvelyrą) žydą Marienstr. 6, kurio adresas jam buvo duotas. Tikrąjį jis buvo papirkimo organizacijos narys, kurio dalyvavo keli asmenys: gubernatorius, žandarų pulkininkas ir minėtas auksakalys. Jų specialybė buvo aprūpinimas žydų už kyšius amatų liudymais, su kuriais jie galėjo peržengt "sėslumo ribą" ir apsigyventi sostinėse. Tas auksakalys pasakė Dr. Gudavičiui, kad jis nežino, kiek kainuos išikimybės liudymas ir nurodė asmenis, į kuriuos reikia kreiptis, būtent, į gubernatorių ir žandarų pulki-

ninką. Pastarasis jį priėmė ir įrašė kaip Rygos miesto gyventoją į namų knygas atbula data pusę metų atgal.

Toliau Dr. Gudavičių priėmė gubernatorių, bet prieš tai jis buvo išpėtas apie kyšio davimo tvarką ir sumą. Jeigu padėjus pradinę sumą 600 rublių gubernatorių dar grįžt paimti menamai užmirštą portfelį, tai reikia padėti daugiau. Pasimatyme gubernatorių, kurs atėjo su portfelium, padėjo jį ant stalo ir, čiupęs už kišenius, išėjo lyg būtų ką pamiršęs. Gudavičius iškėjo į paliktą portfelį 600 rublių. Grįžęs gubernatorių paėmė portfelį ir išėjo. Po to grįžo vėl su portfelium ir, jį palikęs išėjo. Antru sykiu buvo įdėta 200 rublių ir trečią kartą pakartota vėl ta pati suma. Kai bendra suma pasiekė 1.000 rublių, gubernatorių daugiau nepasirodė tik pasakė, kad rytoj ateitų į raštinę atsim liudymu.

Dr. Gudavičius buvo kiek susirūpinęs, ar tokiu keliu gautas išikimybės liudymas bus geras, jeigu Kauno gubernatorių buvo aplenkta. Bet raštinės valdininkas jam atsakė — "Nemokykit mus, mes ir katorgininkams išdavėjom". Vienok ir brangiau apmokėtas pažymėjimas nepadėjo, nes dar nespėjus baigti laikyt valstybinių kvotimų prasidėjo Pirmas Pasaulinis Karas 1914 m.

Dr. Gudavičius buvo paimtas į rusų

kariuomenę zauriad gydytoju pirmo laipsnio, o vėliau, rodos, 1916 m. liepos 21 d. caro įsakymu visiems zauriad — gydytojams pirmo laipsnio, pašauktiems į kariuomenę, buvo suteiktas gydytojo laipsnis.

Karo metu Dr. Gudavičius buvo kelis kartus pakeltas tarnyboje, karui baigiantis buvo divizijos gydytojo pareigose ir buvo pristatytas į korpuso gydytojus.

Vokiečiai nelaisvėj

Karui baigiantis ir rusų kariuomenės drausmei po revoliucijos pakrikus, Dr. Gudavičius pateko su visa divizija į vokiečių nelaisvės šiaurės fronte netoli Dorpat vasario mėn. 1918 m. Vokiečiai nuvarė juos į Rygą ir uždarė į paskirstymo stovyklą (Austauschlager), iš ten jie turėjo būti nusiųsti į Vokietiją. Vokiečiai varė belaisvius pėscius į Rygą 5 dienas ir 5 naktis be poilsio ir be maisto. Jie elgėsi su belaisviais nežmoniškai žiauriai kaip ir Antrame Pasauliniame kare. Pakeliu daug karių sušalo. Atvarę prie Rygos, įsakė karininkus atskirti ir juos nusiųntė nakvoti į vokiečių karininkų būv. kamos dar 16 km. kelio. Tai buvo seniūnų-pustyti apkasai. Čia jie virė ir tirpdė sniegą ir šildėsi tuo vandeni. Kitą dieną vokiečiai belaisvius varinėjo po Rygą, rodydami gyventojams, kiek daug belaisvių

buvo paėmę. Jie buvo tiek pavargę, kad eidami užmigdavo. Kai baigė keltinę Rygoje, Gudavičius, pasidėjęs po galva tuščią konservų dėžutę, miegojo 48 val.

Rygos stovykloje Dr. Gudavičiui vokiečiai pavedė organizuoti ligoninę 250-300 lovų, ką įvykdęs jis padavė prašymą, kad nelaisvės laiką jam leistų atlikti Lietuvoje — Jurbarko ligoninė; nurodė, kad moka vietines kalbas (lietavių, lenkų, rusų) ir baigė Berlyno universitetą. Balandžio mėn. jis buvo nusiųstas į Jurbarko ligoninę, o rugpj. 18 d. jau buvo paleistas ir laisvės, nes atvyko Dr. Žemgulyš pavaduoti.

Jurbarko beveik visas valstiešius buvo vokiečių kariuomenės apkrėstas sifiliu. Tais laikais Dr. Gudavičiui pareiškus vokiečių administracijai, kad toks asmuo serga sifiliu ir nesigdy silomas gydytojo pakartotinai, jis — pacientas būdavo žandary atvežamas į ligoninę ir gydomas. Vienok daugumas pacientų gydėsi savanoriai be prievartos, pasitikėdami lietuvių gydytoju (Gudu).

Raudonės pily buvo laikoma apie 150 uždarytų moterų, daugumas iš Lenkijos ir Baltgudijos, užkrėstos sifiliu, kurios buvo gydymos salvarsanu. Jos buvo atvartytos apkasų kasti ir kad neplatintų tarp vokiečių kariuomenės sifilio, jos buvo apgyvendintos Raudonės dvare, apverttam vielom ir gydomos privalomai. Kasant

Plieno streikai seniau ir dabar

Homestead ir Republic Steel kruvinos istorijos

Milžiniškas plieno pramonės darbininkų streikas, prasidėjęs praėjusios savaitės antradienį, kuriame vien Chicagos plieno fabrikuose yra paliesta 90,000 darbininkų, vyksta taip tyliai ir ramiai, jog daugelis nė žinote nežino. Dabartinis streikas, kaip ir 1956 ir 1952 metų streikai, yra drausmingi ir tvarkingi, ir vadovaujami bendros United Steel Workers ūnijos. Moderniais laikais streikai pasidarė kova ne tarp darbo ir administracijos, bet tarp advokatų. Ne visuomet taip buvo.

Seši streikai plieno pramonėje

Pats žodis "trike" (streikas) originaliai reiškia smurtą, smūgį, puolimą, destrukciją ir net mirtį.

Šis yra šeštas didelis streikas nuo 1936 metų. Tuomet išėjo streikuoti SWOC (Steel Workers Organizing Committee), vėliau patapusi CIO — United Steelworkers, vadovaujama Philip Murray. Tos naujos įsisteigusios galingos ūnijos streikas įvyko 1937 metais, per kurį įvyko žiaurios muštynės tarp darbininkų ir policijos, su 10 užmuštų ir daugiau kaip 90 sužeistų.

Didieji plieno streikai trukę: 1946 m. 29 dienas, 1949 m. 30 iki 42 dienų, 1952 m. 56 dienas, 1955 metais tik 12 valandų ir 1956 metais 34 dienas, o dabar dar nežinia kiek trukės.

Prieš tai yra buvę tik keturi didesni streikai plieno pramonėje ir visiems vadovavo ūnijos, ankstybesnės kaip United Steelworkers. Tie streikai buvo 1889, 1892, 1909 ir 1919 metais. Iš streikų du ypatingai minėtini, kaip pavyzdžiai, kaip seniau kompanijos streikus lauzė.

'Carnegie fabriku' "lokautas"

Pirmas toks smurtingas streikas buvo 1892 m. Homesteade prie Monongahela upės, 7 mylios į rytus nuo Pittsburgho, Carnegie Steel kompanijos fabrikuose.

Homestead plieno liejykloje dirbo 3,800 darbininkų, kurie buvo nariai Amalgamated Association of Iron and Steel Workers su 25,000 narių. Tai buvo tvirčiausia ūnija, susidedanti iš patyrusių specializuotų darbininkų.

Kontraktas, pagal kurį darbininkų algos priklausė nuo plieno tonos kainos, baigėsi 1892 m. birželio 30 d. Tuomet Amerikos plieno pramonės stambiausia figūra buvo Andrew Carnegie, kurs išvažiavo į savo ūvarus ir piliis Anglijoje, o deryboms su darbininkų ūnija vesti patiko Henry Clay Frick, kokso ir gazo turto.

Frickui vadovaujant, kompanija, atsakydama į darbininkų ūnijos reikalavimą pakelti algas, pranešė, kad algos ne tik nebus pakeltos, bet bus dar sumažintos, ir uždarė fabrikuose dviem dienoms prieš kontraktui pasibaigiant. Dėl to ir visas streikas gavo "lokautu" pavadinimą.

Frick turėjo savo nuosavybes aptvėrus aukštą medinę tvora — sieną, viršuje apipintą spygliuotomis vielomis. Pačioje sienoje buvo iškirstos skylės, panašios kaip yra šautuvams iškišti. Streikuojantieji tą aptvarą teisingai

pavadino "Fort Frick", nors Frick vėliau aiškinosi skylių liepęs parengti "tik stebėjimams".

Kompanijų smurto istorija

Kai Allegheny apskrityje šerifas atsiskė duoti užteklinai policijos, kompanijos nuosavybei saugoti, kompanija birželio 5 d. pasisamdė ir atsigabeno 300 vyrų privačios Pinkerton policijos dalinį.

Streikuojantieji turėjo įsirengę sudėtingą patrulių sistemą, parspėti laiku, jei kompanija pradėtų atsigabenti ginkluotą jėgą streikui sulaužyti.

Frick savo "pinkertonus" patylomis atplukdė Ohio upe dviem baržomis, kurias traukė motoriniai vilkikai. Pinkertonai pasiekę Pensylvaniją buvo apginkluoti šautuvais ir pistoletais ir aprenęti mėlynomis uniformomis. Jiems mokėjo po \$5 per dieną, labai aukšta alga tais laikais.

Pinkertonų baržos pasiekė Carnegie fabriku liepos 5 d., į kurias įplaukė per tarpą didžiosios tvoros-sienos, gerokai nutiesios į pačią upę. Darbininkai buvo savo žvalgų iš ankto perspėti ir nuo kranto pakėlė didelį mūšą. Baržoms su ginkluotais samdiniams įplaukus, darbininkai nugriovė sienos tarpą, užtvindė fabriku aikštes ir stojosi priešais 300 "pinkertonų".

Tuo tarpu pasigirdo šūvis ar šūviai, nors iki šiai dienai liškė neišaiškinta, kas provokaciją padarė. Darbininkai liūdėjo, kad pinkertonai paleido šūvius į moteris ir vaikus; kompanijos gynėjai vėl tvirtino, kad darbininkai, užsibarikadavę už plieno ir geležies lauzo sienos, paleidę šūvius į "beginklius" žmones, plūdiuojančius baržose upėje.

Šaudymui pasibaigus ir streikuojančius išvaikčius, 10 žmonių, iš kurių 7 darbininkai ir 3 "pinkertonai" buvo nušauti ir daugiau kaip 90 žmonių sužeistų. Gariniai motorlaiviai, kurie baržas su Pinkertonu vyrais vilko upę, šaudymui prasidėjus, pabėgo, baržas paklė plduriuoti. Pinkertonai, gavę saugaus praėjimo užtikrinimą, pasitraukė pamesdami ginklus ir apleidami savo postus, bet buvo streikininkų moterų apkulti, o patys streikuotojai padegė baržas ir surinko ginklus.

Streikas buvo nuslopinamas, kai savaitę vėliau atvyko generolas George Snowden su 8,000 Pensylvanijos nacionalinės dvardijos. Darbininkai turėjo atstatyti išverstas sienas.

Minia Fidel Castro šalininkų Kubos sostinėje Havanoje renkami prie prezidento rūmų, šaukdami savo pritarimą Fidel Castro ir reikalaudami prezidento Urrutia pasitraukimo.

nas-tvoras ir atstatyti visą sugadintą kompanijos nuosavybę. Kompanija absoliučiai laimėjusi, paskelbė, kad ji niekuomet nepasirašys kontraktą su jokia ūnija ir pažadą ištesėjo. Kone visuose Pittsburgho fabrikuose ūnijos buvo išnaikintos. Gvardijos kareiviai pasitraukė tik spalio 31 dieną.

Antros panašus smurto aktas

Republic Steel streikas pietinėje Chicagoje 1937 metais baigėsi gegužės 30 d. per Kapų Puošimo dieną kruvinu įvykiu, kurio metu policija užmušė 10 žmonių ir apie 90 sužeidė, tai yra lygiai tiek pat aukų, kiek 1892 metų Homestead streike.

Dar 1937 metų pradžioje CIO-SWOC vadas Murray buvo pasirašęs kontraktą su \$5 dienos uždarbio minimumu ir pusantro kart tiek, dirbant viršaus 40 valandų. Viena kompanija, Jones & Laughlin Steel, atsiskė pasirašyti, bet po 36 valandų sutiko, o kelių "mažųjų", kaip Bethlehem Steel, Republic Steel, Inland Steel ir Youngstown atsiskė kontraktą pasirašyti. Ūnija apstatė piketais Republic Steel fabriku, kurį kompanija buvo apstačiusi stipriomis policijos sargybos jėgomis. Čia bene pirmą kartą "aktyviai" pasireiškė komunistai. Kai po šaudymų įvyko kongreso trynimas, Chicagos miesto mēras Edward J. Kelly, pasmerkdamas juos, pavadino "gauja iš šalių", o daugelis kitų liudininkų nurodė, kad komunistai kurstė darbininkus puli policiją. Rezultate kaip Homestead, taip Chicagoje streikas buvo pralaimėtas ir fabriku pradėjo darbą su "skebais". CIO-SWOC tai buvo pirmas pralaimėjimas.

Kad šiandien nebėra smurto, šaudymų ir žmonių aukų streikų metu, tai dėl to, kad kaip organizuoti darbininkai, taip pat pramonės vadovybė po anų kruvinių patyrimų stengiasi, kad tokių nepasikartotų, ir nė viena pusė nenori būti kalta.

Plieno darbininkai patys dabar piketas stato iš drausmingų vyrų, alkoholis ir bet kokie svaigalai iš piketų linijų yra griežčiausiai pašalinti, ir jei kuris piketas reikiškiai kiek netvarkingai, pati ūnija toki būregint pašalina.

Kompanijos iš savo pusės daug prisidėjo prie tvarkos, atsiskaidymas savo seno papratimo samdytis streiklauzius ir "skebus" ir pradėti darbą streikui tebevykstant. Dabar streikai kilius, kompanija fabrikuose visiškai uždaro.

Ir šiaip pastebimas nanjas santykiavimas, kokio iki šiol nežinota. Pavyzdžiui, Pottstown, Pa., Bethlehem Steel kompanija atidarė streiko piketininkams savo medikališką dispensariją (sveikatos punktą), patušino didelį sklypą piketininkams savo automobilius pastatyti ir net įrengė piketų poilsio ir užkandžių vietę.

toje elektros šviesą ir energiją.

Gary, Indiana Harbor ir kt., kur vietinė valdžia yra ūnijų darbininkų balsais kontroliuojama, policija neina net arti prie piketų linijų. Visą tvarką palaiko pati ūnija. Chicago jau per 10 metų turi geriausią reputaciją streiko metu piketininkų atžvilgiu.

PATIESKOJIMAS

Gustaf Neimeier, sūnus Friedrich Neimeier, kilęs iš Jurbaroko apylinkės, Raseinų apskr. ieško savo sesers Annos Neimeier, atvykusios į Ameriką 1910 metais. Ji gyveno Chicagoje, 18 kolonijoje. Turincius apie ją žinių, prašau pranešti Lydią Perkūną, 5708 So. Carpenter Avenue. Telefonas PR 8-2814. (Sk.).

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR

PADIDINOME

1/2%

TAUPTYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Keičiuome čekius, Perkam ir pardudam valstybes bonus. VISOS SĄTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$70,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1083
E. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidudienio.

PASTARNAUKITE SAVO DRAUGAMS!

Mes gerokai patįgėjome mūsų taupytojų, patenkintų mūsų patarnavimais, rekomendacijų dėka. Jei esate mūsų kostumeris, pasveikite savo draugams apie gerus mūsų patarnavimus, vertingą pelną ir apdraustą saugumą, kurį gaunate betaupydami pas mus. Jeigu dar nesate mūsų kostumeris, tai pirmą progą užleikite pas mus ir įstikinkite. Visuomet mielai Jūs priimsime.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Tel.: HAYmarket 1-2028

SPECIALUS ISPARDAVIMAS

- Sudedama lova su vidurinių spyruoklių matrasu \$149.95
- 3 vietenų mieg. setas su vidurinių spyruoklių rėmiuotu matrasu; 2 vanity lempos, 2 pagalvės, 1 kilimėlis. Viskas faktai \$129.95
- Puslėtos gumos supamoji \$ 49.95
- 21 col. Console televizijos setas \$ 99.95
- Elektros vėsintuvai \$4.95 ir daugiau.

Turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių rinkandų, televizijų, elektros vėsintuvų, lempų, radijo ir kitų namų apyvokos priemonių.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SDeley 3-4711

Pradedant liepos 5 d. ir baigiant rugsėjo 6 d. sekmadieniais uždaryta.

CHICAGO SAVINGS TURTAS VIRS \$85,000,000.00. Visų taupytojų pinigai yra pilnai apdrausti per Federalinės valdžios įstaigą. Visuomet išmokamas augštas dividendas. Perkantiems arba statantiems namus paskolos duodamos lengvoms sąlygomis. Taupytojams teikiama daug patarnavimų nemokamai. Kviečiame visus į vieną iš moderniškiausiai įrengtą, Jūsų patogumui, finansinę įstaigą Chicagoje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue Telef.: Grovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį 12 iki 8, antradienį 9 iki 4, trečiadienį uždaryta visą dieną, Ketvirtadienį ir penktadienį 9 iki 8, šeštadienį 9 iki 12:30 val.

Chicago Savings and Loan naujoji įstaiga

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Atostogose iki rugpjūčio 3 d.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 (tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REmpublic 7-7868

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 8 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą.

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Atostogose nuo pirmadienio, liepos 27 d. iki rugpjūčio 10 d.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.
PR 6-1795, rez.: Batavia, Ill., 4287MI

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezi, Med. Bandžai. Speciali pagalba. Koloms (Arch Supports) ir t.t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDES TECHNICAL LAB. 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

DR. JONAS G. BYLA
Nervų-smegenų ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

DR. A. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 METŲ PATYRIMAS
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą - artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 19 metų. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616

DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 popiet ir 6-8 v. vak. kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 vak. Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: REmpublic 7-9199

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinį projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO 36, ILL.

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį. 2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso telefonai: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630

Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Šeštadieniais 2-5. Trečiad. ir kitu laiku tikrai susitarus.

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimais - Pilna apdrauda ZEMA KAINA. R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

Dr. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4939 W. 15th St., Chicago, Ill.
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI (MOVING) PERKRAUSTAU BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Litanica Ave. CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

Dr. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st St. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Dr. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

GRADINSKAS DOVANOS
mokyklas baigiantiems
• TV, radijai, Hi-Fi, patefonai, vėsintuvai, vėdintuvai.
• Pardavimas ir taisymas.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

Dr. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET (kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Seštad. 2-6 val. po pietų.

Dr. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PROspect 6-1930

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

Dr. Vyt. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 - Namų BE 3-7786
5 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

help your HEART FUND help your HEART

TUESDAY, JULY 28, 1959

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mirė žymus advokatas

John P. Wilson (1260 N. Astor) mirė sekmadienį Charlevoix ligoninėje, Michigan valstybėje. Wilson buvo žymus Chicago advokatas, Marshall Field & Co., kelių kitų įmonių ir bankų direktorius.

1903 m. Wilson baigė teisę Harvard universitete ir po to tuoj persikėlė į Chicago, kur jis labai sėkmingai vertėse advokataūra. Mirė jis turėdamas 81 metus amžiaus.

New Life Delicatessen

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED ST. Victory 2-7666 Jonas Grinius, savininkas

Siuntinių siuntėjų dėmesii!

Kadangi nuo rugp. 1 d. siuntinių siuntimo didelis pasikeitimas, tad patariame tiems, kurie norėtų siųsti daug vilnonių medžiagų, pasinaudoti gal paskutine proga. O mes taipogi su didėlimis nuolaidomis išparduodame vilnonių medžiagų atsargas. Be to vaistų siuntimas iš Anglijos kainuoja 3 kartus pigiau, negu iš Amerikos. Ateikite ir įsitikinkite siuntimo ir prekių pigumu. EXPRESS GIFT PARCEL CO. ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St. Telef. LA 3-2021. Nuo 9 iki 6, pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 v. v. A. Kavaliauskas. (Sk.).

Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. numatyti nauji siuntiamų medžiagų kiekio apribojimai

Patariame išnaudoti paskutinių 2 savaičių laikotarpį ir išsiųsti pageidaujama medžiagų kiekį be jokių suvaržymų.

Nevarkite beieškodami po krantuves KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMMS medžiagų, nes pas mus jas gausite geresnėmis sąlygomis.

Taip pat pas mus gausite AKORDEONUS, SIUVAMASRASOMAS MASINAS, LAIKRODŽIUS, FOTO APARATUS, DEIMANTINIUS PEILIUS stiklui pianti ir kitokių prekių. Čia pat viską išsiųsime į LIETUVĄ ir kitus kraštus. Prašome nors mažą siuntinėį išbandymui (įsitikinimui) pasiųskite per LIETUVIŲ Bendrovę

World Parcel Service
3320 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel.: YArds 7-0677

Kurie nori tęsti aukštuosius mokslus

Patekti į universitetus ir žymesnes kolegijas darosi vis sunkiau ir sunkiau, nes yra statomi gana aukšti reikalavimai. Kandidatai siojami ir priimami tik tie, kurie baigia aukštesnes mokyklas su geriausiais pažymiais. Dažnai tad vidutiniškų gabumų jaunuoliai negali patekti į universitetus.

Tačiau yra visa eilė kolegijų ir universitetų (jų priskaitoma net 135!), į kuriuos nėra sunku patekti. Greenbook High School patalpose (2300 Shermer, Northbrook) yra įsteigtas centras, kuris teikia apie tas aukštąsias mokyklas informacijas. Pavadinatas jis yra College Admissions Center. Registruojantis tame centre ir klausiant informacijų reikia pasiųsti dešimt dolerių.

Eismo nelaimėje žuvo 87 metų moteris

Mary Feleszak (1340 W. 97th Pl.) sekmadienį prie 97th Pl. ir Throop buvo užmušta sunkvežimio, kurį vairavo James Monahan (9850 So. Prospect). Jis yra 33 metų amžiaus. Mary Feleszak buvo 87 metų.

Prisipažino

Jacqueline Gay Hart, kuri iš Newark "misterišku" būdu atsidūrė Chicagoje, pagaliau federalinės valdžios pareigūnams prisipažino, jog jos pirmesnis teigimas apie menamą jos "kidnėpinimą" (pagrobimą) yra melagingas.

Chicagoje panelė Hart buvo surasta, kai ji klaidžiojo po Grant parką. Ji buvo labai susijaudinusi ir policijai pasakojo, kaip Newarko ji buvo dviejų vyrų pagauta ir atgabenta į Chicago. Klausinėjama, kaip visa tai įvyko, ji nieko tikslaus negalėjo pasakyti. Teisiniai, kad ji nieko negalinti prisiminti.

Kadangi ji menamai buvo atgabenta į Chicago iš kitos valstybės, tai įsimaišė federalinės valdžios pareigūnai. Po smulkesnio apklausinėjimo panelė Hart pagaliau prisipažino, jog ji netiesą sakiusi apie jos pagrobimą. Esą ji pati iš Newarko pabėgusi, nes buvusi labai susijaudinusi ryšium su artėjančiomis vedybomis.

Pasirodo, kad panelės Hart tėvas yra stambus Newark (N. J.) pramonininkas. Jo dukte kitą mėnesio 29 d. turėjo ištėkėti. Dėl besiantinančių vedybų ji jaudinosi ir, matyti, laikinai netekusi pusiausvyros, atvyko Chicago. O tam žygiui pateisinti ji ir sugalvojo menamą pagrobimą iš Newarko aerodromo.

"NAUJIENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską.

Viceprezidentas Richard Nixon ir sovietų premjeras Nikita Chruščiovas Amerikos parodoje Maskvoje, kur juodu gana aštriai susiginčijo.

Miss Terry Lynn Huntington, 19 metų Kalifornijos universiteto studentė, per devintąsias Miss Universe rinkimo iškilmes Long Beach, California, buvo išrinkta Miss USA.

Fidel Castro mosikuoja miniai Havanos mieste. Šalia jo stovi buvęs Meksikos prezidentas Lazaro Cardenas (jis laiko didelę skrybėlę).

Kubos "kampsiniai" (valstiečiai) apžiūrėję tanką, dalyvavusį revoliucijoje prieš Batistą. Liepos 26 d. įvyksta Kubos revoliucijos metinių iškilmės, į kurias valstiečiai iš anksto miniomis traukia į sostinę Havaną, laukdami, kad jų vadas Fidel Castro tikrai praves žemės reformą.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
Prospect 8-2233
BELL - VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus nuomininkus. 3a
viniams nereikia nieko mokėti. Te
lefonuokit bet kada. Noel Realty Co
6001 So. Kedzie. Prospect 8-5353

ISNUOMOJAMAS 4 kamb. butas,
pirmame aukšte, Brighton Parke.
Telefonas VI 7-0321.

ISNUOMUOJAMI 2 butai po 4 kamb.
Bridgeporte. 908 W. 35 Place. Telef.
YA 7-5489.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai
GENERAL CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų
stogai, kamina, porčiai ir langai. Ce-
mento ir mūro darbai, pleisteravimas,
dažymas, tile idėjimas ir kita.
LIUDAS TAUJENIS
2609 West 69th Street
Prospect 4-6624 ar HEMlock 4-5848

JEI NORITE PIRKTI NAMĄ,
tai pasitarkite su kontraktorium. Tu-
rime keletą naujų namų. Jei nepa-
tikis, tai mes pastatysime pagal Jūsų
užsakymą.
Telefonuokite arba kreipkitės
asmeniškaip pas
BORCHERT and JUSTICE
11654 So. Langwood Drive
Chicago 43, Illinois
Tel.: BEvery 3-1739

JULIUS FETINGIS
Carpenter and General Contractor.
Atlieka visų rūšių statybos darbus.
Statomi nauji namai ir garažai, tai-
somi seni. Greitas ir sąžiningas pa-
tarnavimas. Nebrangios kainos.
FREE ESTIMATING
7255 SO. CAMPBELL AVE.
Tel.: GR 6-5635

GAGE PARKE
Prieš perkant namą pamatykite šią
pajamų nuosavybę, kur sutaupysite
mažiausia \$2,000; 2 aukštų mūrinis,
4-5 ir 3 kamb. Modernios vonios, šildy-
mas gazu, garažas. \$26,250.
MARQUETTE MANOR
2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb. Alyva
karštu vandeniu šildymo sistema; 2
mašinu garažas. Reikia pamatyti, kad
galėtum įvertinti. Savininkas perkel-
tas dirbti į kitą miestą. Tik \$25,500.
MARQUETTE PARKE
Šis namas tikrai vertas dėmesio.
2 aukštų mūrinis, 6 ir 7 kamb. Moder-
nios vonios, alyva šildymas, 2 mašinu
garažas. \$17 pajamų 1 mėnesį ir sa-
viniui gražus butas. Tik \$33,900.

TRUMPAI

— Algirdas Pivaronas, Lie-
tuvų Golfo Dienos pirmininkas,
rūpinasi, kad trečiadienį, rugpjū-
čio mėn. 18 dieną Southmoor
Country Club laukuose įvyks-
tandiose lietuvių golfo žaidynė-
se dalyvauti galimai didesnis
lietuvių golfininkų skaičius. Li-
gi šio golfo žaidynėms užsirašė
daugiau, kaip šimtas žaidėjų vy-
rų ir moterų. Lietuvių Golfo
žaidynių nugalėtoji Lietuvių
Prekybos Rūmai paskyrė labai
vertingą prizą.

— Adolfas Kaminskas, Bright-
on Parko gyventojas, šeštadieni-
o vakare (maždaug apie 10
valandą) prie Cermak ir Ash-
land laukė autobuso. Priėjo prie
jo du paaugliai ir paprašė deg-
tųjų. Po to jie išitraukė pei-
lius ir pareikalavo atiduoti pi-
nigus. Atėmę pinigė, kurioje
buvo apie aštuoni doleriai ir do-
kumentai bei raktas, jie dar po-
rą kartų smogė Kaminskui ir
pabėgo. Tuo laiku gatvėmis
važiuo nemažai automobilių,
bet niekas nesustojo ir nuo plė-
šikų neapgynė.

— Šiaudvytienė, gyv. Lietu-
voje. Pagėgių rajone, Sartinin-
ky paštas, Putokščių km., prašo
atsiliepti Jurgio Martynkaus,
kadaise gyvenusio 35 W. Cot-
tage St., Chagrin Falls, Ohio ir
Juozapo Milmono, apie kurį ne-
turi smulkesnių žinių.

"NAUJIENOS" PRANEŠA
IEŠINGAS ŽINIA!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BARGENAS! Savininkas būtinai
nori parduoti 6 kamb. med. namą su
3 mieg. Kilimais. Kabinėtinė virtuvė.
Moderniškos vonios. Pilnas rūsys.
Autom. šildymas alyva. Pusė akro
žemės, medžiai. Arti 95-os ir S. Har-
lem. Prašo \$16,000. Apžiūrėkite ir
pasilykite savo kainą. A. Reklaitis.

MARQUETTE PARKE
2x5½ (3 mieg.) 2 metų mūr. Dvi
šildymo sistemos karštu vandeniu,
dvigubas mūro garažas;
Grazūs padidintas mūr. 4 kamb.
Pulkus 5-tas kamb. portiuje. Gazo šil-
dymas. Garažas. A. Sirituis.

I VAKARUS nuo Brighton Parko
5 metų 1½ aukšto mūr. namas: 5½,
4½ ir 4 kamb. rūsyje. Visi butai mo-
derniškai įrengti. Alyvos šiluma. 48½
pėdų sklypas. 2 auto mūr. garažas.
Tik \$34,500. P. Prancevičius.

NUDERĖTA KAINA—\$25,500. Mūr.
2x5 Gage Pk. Šildymas alyva karštu
vandeniu, 2 auto garažas. B. Liskus.
NETOLI 64-os ir Albany graži 6
kamb. mūr. rezidencija. Alyvos šildy-
mas. 50 pėdų sklypas. 2 auto garažas.
Sodėlis. Tikrai Jums patiks pamacius
Teiraukitės A. Sirituis.

\$18,720 metinių pajamų. Išlaidų tik
apie \$2,500 per metus. Gerų vietų,
geram stovyje 17 butų mūr. Kaina—
mažiau negu 5 kart metinės pajamos.
A. Reklaitis.

GAGE PARKE 2½ metų 5½ kamb.
mūr. bungalow. Spalvotų plytelių vonia.
Ažūlo kabinėtinė virtuvė—valgo-
masis, iškioti plytelėm. 2 auto gara-
žas. Apsauga nuo potvynio. P. Prance-
vičius.

MARQUETTE Pk. 6-5 kamb. mūr.
su greitumu tuščiu sklypu. 2 auto ga-
ražas. \$35,000. B. Liskus.

TIKRAI reta proga taip pigiai —
už \$21,000 įsigyti 7 m. 6 kamb. mūr.
ranch tipo namą ant gražaus 100 pėdų

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

GAGE PARKE
Prieš perkant namą pamatykite šią
pajamų nuosavybę, kur sutaupysite
mažiausia \$2,000; 2 aukštų mūrinis,
4-5 ir 3 kamb. Modernios vonios, šildy-
mas gazu, garažas. \$26,250.

MARQUETTE MANOR
2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb. Alyva
karštu vandeniu šildymo sistema; 2
mašinu garažas. Reikia pamatyti, kad
galėtum įvertinti. Savininkas perkel-
tas dirbti į kitą miestą. Tik \$25,500.

MARQUETTE PARKE
Šis namas tikrai vertas dėmesio.
2 aukštų mūrinis, 6 ir 7 kamb. Moder-
nios vonios, alyva šildymas, 2 mašinu
garažas. \$17 pajamų 1 mėnesį ir sa-
viniui gražus butas. Tik \$33,900.

BRIGHTON PARK CENTRE
Savininkas susirgęs, prašo parduoti:
2 aukštų mūrinis, 3 butai po 4 ir gro-
sernės biznis, išdirbtas per 20 metų,
su visais įrengimais ir prekėmis; 3
mašinu mūrinis garažas. Tikrai už

BELL - VARPAS REAL ESTATE
GENERAL INSURANCE — NOTARY PUBLIC
5916 So. Western Avenue Prospect 8-2233

MARQUETTE PARK CENTRE
BARGENO KAINA 5 kamb. gelsvų
plytų mūro rezidencija, šildymas gau-
zu, apsauga nuo potvynio, garažas.
PATRAUKLUS BUNGALOW 6 kamb.
Naujas šildymas alyva, 2 auto ga-
ražas. Vertas \$17,900.

DVIEJU AUKSTU 4 vienetų gerai
sutvarkytas mūrinis. Apie \$6,000 pa-
jamų per metus. Priims gerą pasiū-
lymą.

BUNGALOW — 4 miegamųjų, gerai
prižiūrėtas mūrinis. Šildymas gazu,
garažas. \$21,900.

BUNGALOW su apartamentu beis-
monte, naujas šildymas alyva, ga-
ražas. Parduos už \$19,500.

2 FLATU OKTAGON mūrinis, po
6 kamb. butai, geležinė konstrukcija,
garažas, geras namas už \$29,900

4 BUTŲ MŪRINIS ant dvigubo skly-
po, alyva šildymas, 4 auto garažas.
\$50,000.

PRIE PARKO ant dvigubo skoni-
gai apsidinto sklypo 7 kamb. rezid-
encija, šalia 2 auto garažas, šildy-
mas gazu, 3 vonios, 2 virtuvės, vėsus
puošniai įrengtas rūsys. Imok. \$9,000.

MORINE REZIDENCIA, 6 kamb.
šildymas gazu, 1½ vonios, iškioti
vamzdžiai apsaugoja nuo potvynio, 2
auto garažas, 40 pėdų sklypas, rami
vieta. \$23,900.

BRIGHTON PARKE 2 butų namas,
aukšta pastogė, rūsys. \$20,900.

GAGE PARKE 3 butų mūrinis ant
plataus sklypo, 2 auto garažas ir 2
alyva šildymo sistemos. \$27,900.

K. VALDIS
2655 W. 69th Street
RE 7-7200 ar RE 7-8534

TALMAN REALTY CORPORATION
RE 7-9400
2625 W. 71st Street
Visada naudokitės mūsų teisingu
patarnavimu namų pirkime - pardavi-
me bei butų nuomavime.

REAL ESTATE - INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 West 51st St. WA 5-5030
Vak.: Prospect 8-3579

Uždaryta trečiadienį.

PERKAME parduodame, malnome
ivairaus dydžio namus visur. Parū-
piname paskolą, visokeriopą apdrau-
dą, veikia notariatas.

NORVILA
Real Estate and Builders
2658 West 59th St.
Prospect 8-5454.

NASLĖ parduoda gražų 6 kambarių
namą prie Kalamazoo ežero. Šildomas
gazu. Yra visi patogumai, naujas ga-
ražas. Teirautis pas savininkę vietovėje.
Stefanija Kalminas, 142 Marshall St.,
Allegan, Michigan.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, JULY 28, 1959

1909 1959
STANDARD FEDERAL
Chicago stipriausioji įstaiga
Laiminga ateitis priklauso tiems, kurie taupo SAUGIAI dėl
jos. Jau virš 50 metų sėkmingai tarnaujame lietuviams.
• Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug
sutaupysite?
Chartered and supervised by the U. S. Government
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH JR., Executive Vice-president
TURTAS \$70,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$6,000,000.00
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141
VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėšt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidroma.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMA mėsos krautuvė su
visais įrengimais, pelningas biznis,
geroje apylinkėje už prieinamą kai-
ną. Telef. RE 7-4657.
JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE